

Вишневська Галина Богданівна,
кандидат філологічних наук, викладач,
кафедра української мови та славістики,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

СУЧАСНІ МЕІДА Й ОСВІТА: РОЛЬ БЛОГІНГУ У ЛІТЕРАТУРНОМУ ВИШКОЛІ

Блогінг розглядають як інформаційний простір. Так, блоги не лише пропонують інформацію, а й формують довкола себе спільноти за інтересами, оскільки регулярні публікації, активна комунікація в коментарях, проведення прямих ефірів або вебінарів поглиблюють зв'язок між автором та аудиторією. Для освітнього середовища це особливо цінно, адже спільноти, об'єднані довкола певної тематики (наприклад, літератури чи науково-популярних досліджень), можуть перетворитися на майданчик для обміну досвідом, порадами, думками.

Мета запропонованої роботи – з'ясування ролі **блогінгу як засобу популяризації літератури для здобувачів освіти.**

Запропонована мета передбачає висвітлення таких **завдань:**

1. З'ясувати роль блогінгу у сучасному світі.
2. Розкрити його суть та перспективи у освітньому процесі.
3. Висвітлити зазначене явище як засіб популяризації літератури.

«Блог (англ. blog, від «web – павутина», «log – журнал»)» [1]. Під терміном розуміють: «тип вебсайту, основний зміст якого – записи (текст, зображення, покликання, мультимедіа), що додаються регулярно й мають назву «пости». Подають у зворотному порядку» [6].

Усталеному терміну «блог» передував «вебблог» (1997, Йорн Баргер), згодом спостерігали відокремлення термінів і вживання як іменника та дієслова (1999, Еван Вільямс), перший блог був новинним (1992, Тім Бернерс-Лі), особисті блоги ведуть своє літочислення із 1994 року (Джастін Голл, Links.net). Із початком нового тисячоліття з'явилося поняття «влогінгу» (щоденник із відеоматеріалами).

«Блоги нині варто вивчати не лише з позиції сторінки в мережі, а й жанрової категорії, що визначає його текст як художньо-публіцистичний жанр,

який має потужний рівень суб'єктивізму» [4, с. 239]. У своїх наукових працях студіювали: К. Боярова, О. Власова, А. Досенко, С. Демченко, К. Левченко, І. Погребняк.

У межах дослідження пропонуємо класифікацію блогів, яка ґрунтується на принципі опозицій, що відображають їхні першопричини та визначальні характеристики (Рис. 1).

Рисунок 1. Класифікація сучасних блогів

Зосередьмо увагу на блоги у освітньому процесі. Висвітлення саме такого жанру втілювали у своїх студіях такі науковці: А. Брант, О. Кононова, Р. Приходько та ін.

Спостерігаємо, що у контексті книжкового ринку блогери стають важливими учасниками популяризації читання. Рубрики на кшталт «Що

почитати?», «Книжкові добірки місяця» чи «Читаємо разом» спонукають аудиторію до читання новинок, класики або спеціалізованої літератури. Для учнів і студентства таке рекомендаційне середовище важливе, адже допомагає зорієнтуватися у розмаїтті книжкових пропозицій, а також стимулює критичне мислення та аналіз змісту.

Так, «дедалі більше педагогічних працівників використовують Інтернет-сервіси з метою урізноманітнення роботи вчителя, трансляції певних знань не тільки в класній аудиторії, а й за її межами» [6]. Ознайомившись із роботами сучасних букблогерів, а також розвідками А. Єфремової «Книжковий bookstagram: топ-10 українських блогерів» [3], Д. Попіль «Культура онлайн: українські книжкові блоги» [5], Х. Гаджій «Книжковий Instagram в Україні: ще 10 блогерів, на яких варто підписатися» [3], переконались, що більшість із книг можна знайти у шкільній програмі та університетських курсах. Пропонуємо детальніше розглянути основні жанри, а також запропонувати способи зацікавлення юнацької аудиторії літературою.

Авторські огляди. Детальні рецензії, аналіз змісту та контексту книг у своїх блогах. Професійний погляд на літературні твори.

Інтерв'ю з авторами. Блоги можуть стати платформою для публікації інтерв'ю з письменниками, видавцями або навіть редакторами. Це дозволяє створити персональний зв'язок між авторами та їхньою аудиторією.

Рекомендації читання за темами. Журналісти-блогери можуть створювати добірки книг на певну тему, наприклад, «Кращі романи про війну», допомагаючи аудиторії знайти потрібні матеріали.

Сторітелінг про процес створення книги. Шлях від ідеї до публікації. Це може зацікавити читачів і збільшити їхнє бажання ознайомитися з твором.

Обговорення сучасних літературних трендів. Обговорення популярних жанрів або стилів письма – все це може бути цікавим контентом для блогу.

Відеоблоги (влоги) про книги. Відеоформат дозволяє створювати яскраві огляди книг, записувати зустрічі з авторами або показувати процес підготовки книг до публікації.

Розповіді про літературні заходи. Журналісти можуть висвітлювати книжкові ярмарки, презентації нових творів чи зустрічі з письменниками через блоги, залучаючи більше уваги до цих подій.

Рецензії у вигляді порівняння. Порівняння нових книг із класичними творами чи іншими популярними роботами допоможе аудиторії зрозуміти, чим книга відрізняється та чому варта уваги.

Блоги з залученням аудиторії. Організація дискусій, опитувань або конкурсів у блозі, пов'язаних із конкретними книгами чи літературними темами, може стимулювати цікавість до твору.

Розгляд соціально важливих тем через книги. Журналісти можуть аналізувати, як книги розкривають суспільно значущі питання, наприклад, рівність, екологія чи війна, і таким чином зацікавлювати аудиторію.

Розкриття особистого досвіду через книги. Блогери можуть писати про те, як певна книга вплинула на них особисто, створюючи глибший емоційний зв'язок із читачами.

Просування локальних авторів. Створення блогів, які популяризують місцевих письменників, може стати важливим кроком для розвитку літературної спільноти регіону.

Отже, переконані, що блогінг має стрімко розвиватися у царині літературного вишколу, щоб запобігти проблемі зменшення кількості

інтелектуально розвинених, працьовитих і відповідальних людей, що дозволить не лише просувати книги, але й створювати професійний майданчик для обговорення літератури та культурного розвитку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Блог. Вікіпедія. URL: <https://surl.li/qheffg> (дата звернення: 01.01.2025).
2. Гаджій Х. Книжковий Instagram в Україні: ще 10 блогерів, на яких варто підписатися. URL: <https://surl.li/xnsmvt> (дата звернення: 05.01.2025).
3. Єфремова А. Книжковий bookstagram: топ-10 українських блогерів. URL: <https://surl.li/ethyfm> (дата звернення: 10.01.2025).
4. Погребняк І. Блогінг як форма сучасного мережевого художньо-публіцистичного жанру. *Прикладні соціально-комунікаційні технології*. Том 31 (70). № 3 Ч. 3 2020. С. 229–233.
5. Попіль Д. Культура онлайн: українські книжкові блоги. URL: <https://surl.li/ttbzij> (дата звернення: 25.01.2025).
6. Що таке блог? У країні Інформатика. URL: https://teach-inf.blogspot.com/p/blog-page_24.html (дата звернення: 15.01.2025).

Горіна Жанна Дмитрівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
кафедра української філології і
методики навчання фахових дисциплін,
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»

РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ У ПРОЦЕСІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ХУДОЖНЬОГО КІНООБРАЗУ

Сучасна аудіовізуальна культура через різного роду цифрові медіа, телевізійні, кінематографічні, відеохостинги YouTube і TikTok, стрімінгові платформи, використання штучного інтелекту й технологій VR отримала все більший вплив і неабияку популярність у підлітковій і молодіжній аудиторії. Модернізація традиційного освітнього процесу включає в себе пошук та